OA SPgŠ VOŠ JŠ
Obchodní akademie,
Střední pedagogická škola,
Vyšší odborná škola
a Jazyková škola s právem SJZ, s.r.o.
SNP 170
500 03 HRADEC KRÁLOVÉ

PREVENTIVNÍ PROGRAM ŠKOLY

pro školní rok 2026/2027

Vypracovali: Mgr. Iva Urbanová
Mgr. Tomáš Borůvka, MBA

Obsah

Úvod **3**
1 Charakteristika školy **4**
1.1 Základní údaje o škole 4
1.2 Školní poradenské pracoviště 5
1.3 Školní metodik prevence jako součást týmu 5
1.4 Východiska pro vypracování Preventivního programu školy 5
1.5 Zásady pro tvorbu Preventivního programu školy 6
2 Cíle **8**
2.1 Dlouhodobé cíle 8
2.2 Střednědobé cíle 8
2.3 Krátkodobé cíle 9
3 Popis aktuálního stavu **10**
4 Realizace Preventivního programu školy **11**
4.1 Cílové skupiny 11
4.2 PPŠ a školní vzdělávací program 12
5 Spolupráce se specializovanými zařízeními **14**
6 Evaluace **15**
Seznam příloh **15**

Úvod

*„Pojmem **prevence** rozumíme všechna opatření směřující k předcházení a minimalizaci jevů spojených s rizikovým chováním a jeho důsledky. Prevencí může být jakýkoliv typ výchovné, vzdělávací, zdravotní, sociální či jiné intervence směřující k předcházení výskytu rizikového chování, zamezující jeho další progresi, zmírňující již existující formy a projevy rizikového chování nebo pomáhající řešit jeho důsledky.“*[1]

Ve školském prostředí je nutné dodržovat **zásady efektivní primární prevence:**

- partnerství a společný postup;
- včasný začátek preventivních aktivit;
- komplexní řešení problematiky primární prevence rizikového chování;
- kontinuita působení a systematičnost plánování;
- uplatňování ověřených dat a hodnocení efektivity;
- cílenost a adekvátnost informací i forem působení;
- orientace na kvalitu postojů a změnu chování;
- aktivní účast žáků a studentů (dále jen „žák“) v prevenci, jejich iniciativa a spontánní výměna názorů;
- nepoužívání neúčinných prostředků (programy postavené na odstrašování, zastrašování, zakazování, přehánění následků užívání, moralizování, afektivní výchova postavená pouze na emocích a pocitech).

[1] KOLEKTIV AUTORŮ. *Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2013-2018.* Praha: MŠMT, 2013, s. 8.

1 Charakteristika školy

Škola poskytuje střední vzdělání s maturitní zkouškou ve čtyřech oborech v denní formě vzdělávání: 63-41-M/02 Obchodní akademie, 78-42-M/02 Ekonomické lyceum, 75-31-M/01 Předškolní a mimoškolní pedagogika (tento lze nabízet také ve zkrácené dálkové formě) a 78-42-M/08 Lyceum (režim pokusného ověřování) s oborovou orientací „cizí jazyky“. V rámci vyšší odborné školy jsou akreditovány obory 65-43-N/01 Cestovní ruch v denní formě vzdělávání a 75-31-N/03 Předškolní a mimoškolní pedagogika ve formě denní a kombinované. Jazyková škola pak zajišťuje konání státních jazykových zkoušek základních a všeobecných a přípravu na zkoušku Cambridge B2 First (FCE).

1.1 Základní údaje o škole

Název školy	Obchodní akademie, Střední pedagogická škola, Vyšší odborná škola a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, s. r. o.
Adresa školy	SNP 170, 500 03 Hradec Králové
IČO	25262327
RED IZO	600011798
Telefon	495 541 548, 602 829 776
E-mail	sekretariat@soavoshk.cz
Webové stránky	https://soavoshk.cz
Sociální sítě	https://www.facebook.com/SOAVOSHK https://www.instagram.com/soavoshk
Zřizovatel	PaedDr. Eva Petřikovová
Vedoucí pracovníci	PaedDr. Eva Petřikovová, ředitelka školy Ing. David Müller, zástupce statutárního orgánu Mgr. Tomáš Borůvka, MBA, zástupce ředitele pro pedagogickou činnost – SOŠ Mgr. Dita Müllerová, Ph.D., zástupkyně ředitele pro pedagogickou činnost – VOŠ

1.2 Školní poradenské pracoviště

Konzultační hodiny: Pá 13:35–14:20 hod. + dle dohody

JMÉNO	FUNKCE	KONTAKTNÍ E-MAIL
Mgr. Iva Urbanová	školní metodička prevence	urbanova.iva@soavoshk.cz
Mgr. Zdeněk Čapek	výchovný poradce	capek.zdenek@soavoshk.cz
PaedDr. Eva Petřikovová	ředitelka školy	reditel@soavoshk.cz
Mgr. Dita Müllerová, Ph.D.	zástupkyně ředitele, kariérová poradkyně	mullerova.dita@soavoshk.cz
PhDr. Kateřina Šimáčková	školní psycholožka	simackova.katerina@soavoshk.cz

1.3 Školní metodik prevence jako součást týmu

Metodik prevence působí na škole jako poskytovatel poradenských služeb spolu s výchovným poradcem, kariérovým poradcem a školním psychologem. Ve spolupráci s vedením školy, třídními učiteli a ostatními pedagogickými pracovníky vykonává činnosti metodické, koordinační, informační a poradenské. O těchto činnostech vede písemnou dokumentaci. Je zodpovědný za tvorbu Preventivního programu školy (PPŠ).

1.4 Východiska pro vypracování Preventivního programu školy

Pro vypracování Preventivního programu školy byly využity následující materiály:

- Zákon č. 561/2004 Sb., školský zákon
- Zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek
- Vyhláška MŠMT č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních
- Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019–2027 (MŠMT)
- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (MŠMT, č.j. 21291/2010-28) a jeho aktualizované přílohy

- Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních (č.j. MSMT-21149/2016)
- Metodické doporučení Spolupráce škol a školských zařízení s Policií ČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality páchané na dětech a mládeži (č.j. MSMT-6167/2025-1)
- Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných MŠMT (č.j. 37 014/2005-25)
- Škola a neštěstí: Jsme připraveni! (metodické doporučení MVČR)
- Aktivní škola: Inspirace pro podporu pohybových aktivit žáků (metodické doporučení ČŠI)
- Školní vzdělávací programy *Ekonomické lyceum*, *Obchodní akademie*, *Předškolní a mimoškolní pedagogika* a *Lyceum – cizí jazyky*

1.5 Zásady pro tvorbu Preventivního programu školy

Škola vytváří předpoklady pro uplatňování zdravého životního stylu, podporu wellbeingu i k optimalizaci sociálně psychologického klimatu školy a minimalizaci vlivů, které by mohly ohrozit zdraví žáků, učitelů a dalších pracovníků.

Z výše uvedeného vyplývá:

- soustavně sledovat vývojové a individuální potřeby žáků, včas odhalovat poruchy vývoje a poskytovat rychlou a účinnou intervenci při výskytu problémů;
- důsledně plnit úkoly školního poradenství, realizované především metodikem prevence, výchovným poradcem, školním psychologem či pedagogem, k němuž žáci mají důvěru;
- rozhodovat o pracovních a režimových záležitostech především z pohledu zdravotních a bezpečnostních potřeb žáků a v souladu s vývojovými, sociálně psychologickými a zdravotními potřebami a možnostmi žáků;
- upravovat školní řád, organizační řád a veškerou činnost školy ve shodě s ochranou zdraví žáků a ochranou vůči zneužívání návykových látek a vlivům jiných sociálně patologických jevů;
- optimalizovat vztahy mezi žáky a učiteli, ostatními pracovníky;

- věnovat zvýšenou péči žákům handicapovaným, žákům se zdravotními a sociálními riziky a aktuálními problémy;
- koordinovat činnost pedagogů a ostatních pracovníků školy při realizaci Preventivního programu školy;
- zajišťovat dostatečné množství volnočasových aktivit;
- důsledně a soustavně vzdělávat žáky, učitele a ostatní pracovníky školy v oblasti zdravého životního stylu, wellbeingu, etické a právní výchovy;
- vytvářet optimální podmínky pro vzdělávací proces, kde je minimalizováno nepříznivé ovlivňování rozvoje schopností a osobnosti žáka;
- vytvářet dovednosti v sociální komunikaci, ve zvládání sociálních vztahů a stresových situací žáků a učitelů, dovednost odmítat drogu u žáků;
- postupovat podle Metodického pokynu ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních (č.j. MSMT-21149/2016) a dle dalších relevantních předpisů a metodik.

2 Cíle

2.1 Dlouhodobé cíle

- Vychovávat k předcházení, minimalizaci nebo oddálení rizikových projevů chování
- Vytvářet bezpečné prostředí a pozitivní klima ve škole
- Poskytnout ochranu před všemi formami diskriminace, předsudků a nálepkování
- Vytvářet pozitivní atmosféru vzájemného respektu, úcty a bezpečí
- Vést žáky ke zdravému životnímu stylu a zdravému postoji k životu
- Podporovat a upevňovat psychosociální dovednosti žáků, schopnost respektu a empatie
- Vychovávat žáky k zvládání zátěžových situací (posilovat jejich odolnost vůči stresu, negativním zážitkům a jevům)
- Vést žáky k samostatným a správným rozhodnutím
- Rozvíjet u žáků schopnost řešit problémy, případně nalézt pomoc pro řešení problémů
- Napomáhat k otevřené komunikaci
- Motivovat žáky k opuštění rizikového chování, pokud již nastalo
- Podporovat další vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti prevence sociálně patologických jevů a jejich diagnostiky
- Rozvíjet otevřený vztah mezi školou a rodiči
- Spolupracovat s dalšími organizacemi a institucemi

2.2 Střednědobé cíle

- Zajistit pravidelnou a efektivní práci s třídními kolektivy, zlepšovat vztah žáků ke školnímu prostředí
- V rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků zvýšit počet proškolených pedagogických pracovníků aktivně se podílejících na prevenci
- Rozšiřovat možnosti trávení volného času, pravidelně poskytovat co nejvíce možných informací o volnočasových aktivitách
- Snažit se rizikovým projevům chování předcházet, zvýšit informovanost (učitelů, žáků i rodičů) v oblasti sociální patologie a trestně právní odpovědnosti

2.3 Krátkodobé cíle

- Pokračovat v nastaveném systému preventivních programů formou přednášek, prezentací, konzultací, poradenské činnosti, organizování a spolupodílení se na akcích s využitím dostupných technologií, které přispívají k lepší práci s posluchači a umožňují využít nové vzdělávací a metodické prostředky aj. (ve spolupráci s Policií ČR a v případě potřeby za pomoci certifikovaných organizací a programů primární prevence rizikového chování)
- Více zapojit pedagogy do systému prevence – podporovat další vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP) v oblasti práce s třídním kolektivem
- Přístupem školy vytvářet a podporovat dobrý vztah s rodiči a společně řešit vzniklé problémy
- Začleňovat sociometrická šetření a dotazníky týkající se rizikového chování, zdravého životního stylu a wellbeingu dle potřeby v průběhu školního roku
- V rámci konzultací, přednášek a třídnických/vyučovacích hodin s žáky řešit problematiku níže uvedených rizikových jevů:
  - ✓ záškoláctví
  - ✓ agrese, šikana, kyberšikana, další rizikové formy komunikace prostřednictvím multimédií
  - ✓ násilí, vandalismus, intolerance, antisemitismus, extremismus, rasismus a xenofobie, homofobie
  - ✓ závislostní chování, užívání všech návykových látek, netolismus (virtuální drogy), gambling (patologické hráčství)
  - ✓ kriminalita, delikvence
  - ✓ rizikové sporty a rizikové chování v dopravě, prevence úrazů
  - ✓ spektrum poruch příjmu potravy, sebepoškozování
  - ✓ subkultury, negativní působení sekt a sociálně patolog. náboženských hnutí
  - ✓ sexuální rizikové chování, ohrožování mravnosti a mravní výchovy mládeže
  - ✓ týrané, zneužívané a zanedbávané děti
  - ✓ sebevražedné chování
  - ✓ duševní problémy, psychické, sociální a další dopady aktuálního dění (následky pandemie, válečný konflikt, krizové situace aj.)

3 Popis aktuálního stavu

Na škole se ojediněle monitorují níže uvedené problémy, které je nutné systematicky usměrňovat:

- klima školní třídy (nevhodné chování žáků navzájem);
- užívání návykových látek (nikotin, tabák) v době mimo vyučování;
- svévolné opouštění školní budovy v průběhu vyučování;
- záškoláctví;
- problémy s neomluvenou absencí;
- užívání mobilních telefonů při vyučování;
- špatné stravovací návyky z domova;
- poruchy příjmu potravy;
- četnost žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (spolupráce s příslušnými ŠPZ);
- nedostatek pohybových aktivit v době mimo vyučování;
- duševní problémy, psychické, sociální a další dopady aktuálního dění.

S ohledem na dění ve světě i v ČR je zařazen také problém ozbrojeného útočníka ve škole.

V rámci předcházení a případného řešení výše uvedených jevů se osvědčují:

- individuální pohovory se žáky;
- individuální pohovory se zákonnými zástupci;
- dobrá práce třídního učitele nejen v rámci třídnických hodin;
- sociometrická šetření;
- dotazníky týkající se rizikového chování a zdravého životního stylu;
- modernizace vybavení školy a jejích prostor;
- zapojení školy do projektů a tím rozšíření aktivit pro žáky;
- mimoškolní aktivity;
- besedy s Policií ČR a ostatními organizacemi a institucemi;
- aktivní účast na besedách a akcích zaměřených na prevenci patologických jevů.

4 Realizace Preventivního programu školy

Plán konkrétních preventivních aktivit pro školní rok 2026/2027 je zařazen jako příloha č. 4.

4.1 Cílové skupiny

Žáci

Prevence školy je zaměřena na podporu protirizikových postojů a norem, na nabídku pozitivní alternativy trávení volného času, seznámení se s možnostmi řešení obtížných situací (včetně možnosti, kam se obrátit v případě problému spojeného s výskytem rizikového chování, např. s užíváním návykových látek). K dispozici je také schránka důvěry.

Pravidelně a dle potřeby probíhají třídnické hodiny, které slouží k řešení relevantních témat, problémů v kolektivu, upevňování vztahů v kolektivu, ujasňování pravidel. Důležitou roli hrají individuální rozhovory s žáky, skupinová práce během výuky. V rámci specifické i nespecifické prevence se na naší škole uskutečňují:

- adaptační jazykový, lyžařský, zdravotnický a sportovní kurz;
- filmová a kulturní představení, besedy, exkurze;
- olympiády, soutěže a přehlídky;
- odborné praxe;
- zahraniční zájezdy;
- schůzky studentské rady;
- organizace:
  - ✓ koncertů a divadelních vystoupení,
  - ✓ výstav žákovských prací,
  - ✓ školního plesu a vánoční akademie pro žáky, učitele, rodiče a absolventy,
  - ✓ sportovních aktivit.

Pedagogický sbor

V rámci DVPP se vytvářejí podmínky pro možnost vzdělávání mj. v oblasti sociálně patologických jevů, vedení třídního kolektivu a wellbeingu. Pracovní kolektiv tak získává schopnost lépe rozpoznat výskyt problémových jevů a zajistit včasnou intervenci.

Rodiče a zákonní zástupci

Spolupráce s rodiči se realizuje prostřednictvím informačních schůzek – v 1. a 4. ročníku zpravidla třikrát ve školním roce, ve 2. a 3. ročníku dvakrát ročně. Každý vyučující navíc nabízí rodičům možnost osobní konzultace na předem domluvené schůzce během celého roku.

S rodiči celoročně komunikujeme i prostřednictvím webové aplikace systému Bakaláři, kde mají možnost získat aktuální informace nejen o výsledcích vzdělávání svých dětí, ale také o jejich chování.

Velkým přínosem je i organizace akcí, při kterých se rodiče, žáci a učitelé setkávají i mimo rámec školy.

4.2 PPŠ a školní vzdělávací program

Prevence sociálně patologických jevů je součástí rámcového vzdělávacího programu (RVP), školního vzdělávacího programu (ŠVP) a rovněž schválených standardů středního vzdělávání. Aspekty preventivního působení jsou mezipředmětově koordinovány.

Otázky týkající se prevence jsou zahrnuty v průřezových tématech ŠVP Občan v demokratické společnosti, Člověk a životní prostředí, Člověk a digitální svět. Jsou součástí všech vyučovacích předmětů, své stěžejní místo mají zejména v předmětech:

- ✓ občanská nauka, osobnostní a občanský rozvoj
- ✓ právo,
- ✓ psychologie,
- ✓ pedagogika,
- ✓ biologie a ekologie,
- ✓ základy přírodních věd, přírodní vědy a technologie
- ✓ informační a komunikační technologie,
- ✓ tělesná výchova, tělesná výchova s metodikou,
- ✓ dějepis,
- ✓ český jazyk a literatura.

Škola plní též požadavky **„Ochrany člověka za mimořádných situací“**. Je zahrnuta do předmětů občanská nauka, biologie a ekologie, základy přírodních věd, přírodní vědy a technologie, tělesná výchova a tělesná výchova s metodikou.

V průběhu školního roku bývá zařazován Den s prvky ochrany člověka za mimořádných událostí včetně evakuace školy.

Škola věnuje pozornost **prevenci a výchově k ochraně osobních údajů**. Žáci zasluhují zvláštní ochranu osobních údajů, protože si mohou být méně vědomi dotčených rizik, důsledků, záruk a svých práv v souvislosti se zpracováním osobních údajů. Tato zvláštní ochrana se vztahuje zejména na používání osobních údajů žáků pro účely marketingu nebo vytváření osobnostních i uživatelských profilů a shromažďování osobních údajů týkajících se žáků při využívání služeb nabízených přímo jim.

Žáci jsou seznamováni s problematikou ochrany osobních údajů v rámci níže uvedených bodů:

- ✓ zásady ochrany osobních údajů,
- ✓ práva při ochraně osobních údajů,
- ✓ používání osobních údajů pro účely marketingu,
- ✓ bezpečné využívání digitálních technologií a chování na internetu (včetně nástrojů AI).

Pomocné materiály:

- *Zásady ochrany osobních údajů on-line* (ÚOOÚ)
- *Já mám práva…* (Rada Evropy)
- *Získejte kontrolu nad svými údaji* (Evropská komise)

Ve škole jsou integrováni **žáci se speciálními vzdělávacími potřebami** v souladu s platnou legislativou. Těmto žákům jsou poskytována podpůrná opatření a škola nabízí konzultační hodiny. Vhodnými způsoby jsou také ve svém rozvoji soustavně podporováni **žáci nadaní**.

5 Spolupráce se specializovanými zařízeními

NÁZEV	KONTAKT
Pedagogicko-psychologická poradna a Speciálně pedagogické centrum KHK	Na Okrouhlíku 1371/30 500 02 Hradec Králové tel.: 495 265 423 e-mail: info@pppkhk.cz web: https://www.poradenstvikhk.cz
Centrum prevence a metodické podpory PPP a SPC KHK	Mgr. Jitka Musilová, DiS., ved. pracoviště tel.: 606 082 588 e-mail: j.musilova@prevencekhk.cz
Krajský školský koordinátor prevence	Mgr. Jana Hrnčířová tel.: 725 547 168 e-mail: jhrncirova@khk.cz
Magistrát města HK – ústředna	tel.: 495 707 111
Magistrát města HK – OSPOD	Mgr. Alena Antošová, vedoucí oddělení tel.: 495 707 375 e-mail: alena.antosova@mmhk.cz
Městská policie – oddělení prevence	Eva Kněžourová, vedoucí oddělení tel.: 495 707 927 e-mail: eva.knezourova@mmhk.cz
Policie ČR – oddělení prevence KŘP KHK	por. Bc. Leona Ságlová, preventistka tel.: 974 527 207 e-mail: krph.podatelna@policie.gov.cz
Středisko výchovné péče (SVP)	SVP Návrat Nerudova 104/63, 500 02 Hradec Králové tel.: 739 401 363 e-mail: svp.soc@ddu-hk.cz web: https://www.svphk.cz

6 Evaluace

Preventivní program školy je součástí výchovy a vzdělávání žáků po celou dobu školní docházky. Účastní se ho pedagogický sbor, žáci, rodiče a odborníci. PPŠ je průběžně kontrolován a vyhodnocován, podle výsledků může být upravován.

K vyhodnocování podmínek ve škole a naplnění cílů PPŠ jsou využívány následující zdroje:

- rozhovory s třídními učiteli a ostatními pedagogy;
- rozhovory s žáky;
- záznamy pracovníků školního poradenského pracoviště;
- výsledky sociometrických a dalších šetření.

Data jsou zpracována a vyhodnocena v rámci výkazu preventivních aktivit. Získané informace mohou být použity k rozhodování o zlepšení intervence, k jejímu rozšíření nebo odmítnutí. Následně jsou s výsledky seznámeni vyučující na pedagogické radě.

Evaluace zároveň slouží jako jedno ze základních východisek pro plánování preventivních aktivit na další školní rok.

Seznam příloh

1. Strategie předcházení školní neúspěšnosti

2. Školní program proti šikanování

3. Krizový plán

4. Plán preventivních aktivit pro školní rok 2026/2027

5. Výchova ke zdravému životnímu stylu